

In memoriam Pais István

Pais István

1923-2007

Pais István vegyész diplomáját 1945-ben, kémia-fizika szakos középiskolai tanári oklevelét pedig 1946-ban szerezte – mindkét esetben kitűnő eredménnyel – a Pázmány Péter Tudományegyetemen, Budapesten. Doktorrá ugyanitt avatták, 1947-ben. A magas szintű alapokon nyugvó szakmai felkészültségét Schulek Frigyes korán felismerte, és meghívta tanszékére, a Pázmány Péter (később: Eötvös Lorand) Tudományegyetem Szervetlen és Analitikai Kémiai Intézetbe. Itt hamarosan világossá vált, hogy nemcsak az analitikai kémiában való jártassága kimagasló, de kiváló oktatónak és jó előadónak is bizonyult. Időközben a Kémiai Szakmódszertani Tanszéki Csoport vezetői feladatot is ellátta. Összesen 20 évig dolgozott ebben az Intézetben.

Tanszékvezető egyetemi tanárrá 1964. augusztus 1-i hatállyal nevezték ki az akkori Kertészeti Főiskola (ma: Budapesti Corvinus Egyetem Élelmiszer-tudományi Kar) Kémiai Tanszékére. A Tartósítói Kar dékánhelyettesévé 1972-ben választották meg, amely tisztséget 8 éven át látta el. A tanszéken 1988-tól nyugdíjasként, 2000 óta Professor Emeritus-ként dolgozott.

A 2005/2006. évben a 61. tanévet töltötte oktatóként egyetemi katedrán.

A „Kémiai tudományok kandidátusa” minősítést 1961-ben, a „Mezőgazdasági tudományok doktora” fokozatot 1976-ban szerezte.

Tudományos kutatói tevékenysége során a mikroelemekkel, elsősorban azok növényélettani hatásaival foglalkozott. Legnagyobb érdeklődést a titánvegyületek biológiai hatásaival kapcsolatos eredményei váltottal kitétek szert, amelyekre a világ csaknem minden részén felfigyeltek. E témakörben kidolgozott találmányai szabadalmi oltalomban részesültek hazánkban és külföldön is. Kutatási eredményeiről mintegy 250 előadást tartott, 170 tudományos cikket közölt. Társszerzőkkel, illetve szerkesztésében megjelentetett tankönyvek, szakkönyvek száma 32, egyetemi jegyzeteinek száma 15, felsőoktatási és módszertani közleményei: 39, egyéb szakmai közleményei: 112. Szabadalmainak száma 14.

Pais István tevékenyen részt vállalt a tudományos közéletben. Az MTA Mikroelem Munkabizottságában 1981-1985 között titkárként működött közre, majd elnökké választották. Ebben a minőségben két évenként, összesen 10 alkalommal szervezett Budapesten nemzetközi mikroelem szimpóziumot, amelyek anyaga az ő szerkesztésében, Proceedings formában is megjelent. 2003-ban tiszteletbeli elnökké választották.

Az MTA Élelmiszer-tudományi Komplex Bizottság munkájában alelnökként, az MTA Nemzetközi Geoszféra, Bioszféra Program Nemzetközi Bizottságában, valamint a FAO Európai Mikroelem Bizottságában tagként vett részt. Tagja volt a Communications in soil science and plant analysis, valamint a Journal of plant nutrition szerkesztői bizottságának.

A Tudományos Ismeretterjesztő Társaságban, ill. jogelődjénél 1947 óta tagként és különböző tisztségeket betöltve, örökös tiszteleti tagként végzett elismeréseket kiváltó tevékenységet.

Pais István kimagasló szakmai, közéleti tevékenységéért 25, különböző magas szintű kitüntetésben – köztük Széchenyi díj, Apáczai-Csere János-díj, MTA Eötvös József-koszorú – részesült.

Amire pedig dr. Pais István professor kitüntetései közül a legbüszkébb volt: összesen 10 alkalommal kapta meg – a hallgatók titkos választása alapján – a Magister Optimus megtisztelő címet.

Szilágyi Mihály